

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 143
van **KRISTOF SLAGMULDER**
datum: 14 januari 2021

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lokale politici - Klachten over fraude en belangenvermenging

In verschillende gemeenten lopen klachten wegens fraude en/of belangenvermenging tegen lokale politici.

1. In hoeveel gevallen werd sinds het begin van deze legislatuur klacht ingediend tegen lokale politici (gemeente en provincie) in het kader van fraude of belangenvermenging? Waarover gaan die klachten? Over welke gemeenten gaat het?
2. In hoeveel gevallen werden lokale politici (gemeente en provincie) veroordeeld wegens fraude of belangenvermenging? In hoeveel gevallen werden lokale politici vrijgesproken? In hoeveel gevallen loopt de procedure nog?
3. Hoe tracht de minister te voorkomen dat lokale politici zich bezondigen aan fraude en/of belangenvermenging?
4. Zal de minister ter zake extra beleidsinitiatieven nemen?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 143 van 14 januari 2021

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. In het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht werden er sinds 1 januari 2019 tot op vandaag dertien klachten ingediend tegen lokale besturen over fraude (al dan niet als deelaspect) en een een honderdtal klachten geregistreerd inzake belangenvermenging (al dan niet als deelaspect).

De klachten hebben onder meer betrekking op dossiers over aanwervingen, aanstellingen en bevorderingen, vergunningverlening, bestellingen en overheidsopdrachten, alsook het deelnemen aan de bespreking en de stemming over aangelegenheden waarin een raadslid een rechtstreeks en persoonlijk belang in zou hebben.

Wat uw deelvraag betreft m.b.t. het ontvangen van een lijst van de gemeenten waarover het gaat, moet ik u meedelen dat ik geen lijst kan overmaken. Klachten m.b.t. belangenvermenging worden steeds geformuleerd t.a.v. mandatarissen en niet t.a.v. de betreffende gemeente. Omwille van het privaatrechtelijk aspect (persoonsgebonden aangelegenheden) moeten deze klachten met de nodige omzichtigheid worden behandeld. Hiervoor kan ik verwijzen naar Nederland waar de voorbije jaren heel wat raadsleden en wethouders door verdachtmakingen op sociale media en in de pers dusdanig beschadigd dat ze moesten terugtreden, zonder dat een grondig onderzoek gebeurde naar de mogelijke integriteitsschending. Klachten worden door mijn administratie steeds contentieus en in de geest van de bepalingen van het decreet lokaal bestuur (zie verder punt 3) onderzocht.

2. Veroordelingen wegens fraude en belangenvermenging behoren tot de bevoegdheid van de strafrechtbank. Ik kom daar niet in tussen en word daar niet over op de hoogte gehouden. Ik heb hierover dan ook geen cijfers.
3. In het decreet over het lokaal bestuur zijn verschillende bepalingen er op gericht om fraude en/of belangenvermenging tegen te gaan. Zo zijn er de onverenigbaarheden, die bepaalde functies of beroepen onverenigbaar verklaren met een lokaal mandaat. Verder bevat artikel 27 van dat decreet een ruime regeling om belangenvermenging in hoofde van een gemeenteraadslid te vermijden. Dit artikel is bovendien van overeenkomstige toepassing op alle lokale organen. Artikel 39 van dat decreet verplicht elk bestuur ook om een deontologische code voor de lokale mandatarissen vast te stellen. Daarnaast is er nog het organisatiebeheersingssysteem van artikel 217 e.v. van dat decreet, waarbij maatregelen, procedures en controlemechanismen een redelijke zekerheid verschaffen dat de wetgeving en procedures nageleefd worden en fraude voorkomen wordt.
4. Op 17 juli 2020 gaf de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie. In dit voorontwerp zijn twee nieuwe onverenigbaarheden ingeschreven. Als eerste is er de onverenigbaarheid tussen het mandaat van gemeenteraadslid en het personeelslid zijn van een sociale huisvestingsmaatschappij, ter vrijwaring van het gewestelijk woonbeleid van lokale politieke inmenging en als bescherming tegen de politisering van informatiedoorstroming vanuit de sociale huisvestingsmaatschappijen naar het gemeenteraadsniveau. De tweede nieuwe

onverenigbaarheid geldt ten aanzien van de leidend ambtenaar van een intergemeentelijk samenwerkingsverband waaraan de gemeente deelneemt. Van deze ambtenaar kan niet aangenomen worden dat hij de belangen van zijn eigen gemeente als raadslid boven de belangen van zijn werkgever kan stellen.

Verder vertrouw ik op de lokale besturen en de deontologische code die zij voor hun lokale mandatarissen moeten vaststellen.